

**rijksdienst
voor
sociale
zekerheid**

Openbare instelling voor Sociale zekerheid

**Aangegeven bijdragen bij de RSZ
met betrekking tot 2015**

.be

Inhoudstafel

Voorwoord	7
A. Waarnemingsfeer	9
B. Statistiekeenheden	9
1. Algemeenheden.....	9
2. Bijdragen ten laste van de werknemer.....	10
3. Bijdragen ten laste van de werkgever	11
4. Herverdeling van de sociale lasten	15
5. Werkgeversbijdragen die niet in de tabellen voorkomen	16
C. Wijze van opmaken.....	17
D. Classificatiecriteria	17
1. Werknemerskenmerken.....	17
2. Werkgeverskenmerken	18
E. Bijzonderheden	18
1. Schommelingen in de bijdragen	18
2. Andere bijzonderheden	19
3. Bijzonderheden voor 2015	19

Tabellen

Overzichtstabellen

- Tabel 1	Indeling van de aangegeven bijdragen naar hoofdzetel van de werkgever	22
- Tabel 2	Indeling van de aangegeven bijdragen naar hoofdverblijfplaats van de werknemer.....	24
- Tabel 3	Indeling van de aangegeven bijdragen naar activiteitstak van de werkgever (Totaal).....	26
- Tabel 3bis	Indeling van de aangegeven bijdragen naar activiteitstak van de werkgever (Privé-sector).....	30
- Tabel 3ter	Indeling van de aangegeven bijdragen naar activiteitstak van de werkgever (Overheidssector)	34
- Tabel 4	Indeling van de aangegeven bijdragen naar dimensieklasse van de werkgever (Totaal).....	36
- Tabel 4bis	Indeling van de aangegeven bijdragen naar dimensieklasse van de werkgever (Privé-sector).....	37
- Tabel 4ter	Indeling van de aangegeven bijdragen naar dimensieklasse van de werkgever (Overheidssector)	38
- Tabel 5	Indeling van de aangegeven bijdragen naar Paritair Comité	39

Detailtabellen - Indeling naar activiteitstak en sector van de werkgever en naar statuut van de werknemer

- Tabel 6	SZ werknemersbijdrage en bijdrage ten laste van de studenten.....	42
- Tabel 7	Bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid	44
- Tabel 8	SZ kwartaalwerkgeversbijdrage en bijdrage op de tewerkstelling van studenten	46
- Tabel 9	Bijdragen voor jaarlijkse vakantie van de handarbeiders	48
- Tabel 10	Bijdragen voor de fondsen voor bestaanszekerheid.....	49
- Tabel 11	Basis- en bijzondere bijdrage voor het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen.....	50
- Tabel 12	Bijdrage voor risicogroepen	52
- Tabel 13	Bijdrage voor tijdelijke werkloosheid en oudere werklozen.....	54
- Tabel 14	Bijdrage voor het asbestfonds	56
- Tabel 15	Bijdrage op de niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen	58
- Tabel 16	Werknemers- en werkgeversbijdrage voor het overheidspensioen voor statutaire werknemers	60

Bijzondere tabellen

- Tabel 17	Overzicht van de bijdragen geïnd voor de mijnwerkers	63
- Tabel 18	Verrichtingen in verband met de herverdeling van de sociale lasten uitgevoerd in het tweede kwartaal	64
- Tabel 19	Bijdragen op het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag	66
- Tabel 20	Bijdrage op het pseudo-brugpensioen.....	67

Tijdreeks

- Tabel A Evolutie van de aangegeven bijdragen: tijdreeks per kwartaal 71

Voorwoord

Deze brochure is gewijd aan de bijdragen die theoretisch geïnd worden op basis van de prestaties die met betrekking tot een bepaald burgerlijk jaar aangegeven worden. Het betreft dus niet de werkelijk in de loop van dat jaar geïnde bijdragen. Er is een verschil tussen de tijdens een jaar geïnde bedragen en de bedragen die betrekking hebben op de vier kwartaal van dat jaar: een deel van die bijdragen wordt immers pas het volgende jaar gestort; sommige zelfs met achterstel, terwijl er ook nog bedragen kunnen gestort worden als rectificatie van wijzigingen in de aangifte met betrekking tot eerdere jaren (Zie ook onder "E. Bijzonderheden").

De hier gepresenteerde bedragen moeten gezien worden als bruto-bijdragen, vóór de toepassing van de uitgebreide bijdrageverminderingen zoals die door de sociale wetgeving voorzien zijn.

De wijze van aangeven op de multifunctionele aangifte maakt een statistische verwerking op niveau van de werknemer mogelijk. Toch zijn er een aantal bijdragen die niet op het niveau van de werknemer moeten worden aangegeven, waardoor geen statistieken gekoppeld aan werknemerskenmerken mogelijk zijn.

Er dient ook opgemerkt te worden dat het kan gebeuren dat een kwartaalbijdrage, wanneer het bijdragepercentage nog niet bekend is, in een kwartaal niet geïnd wordt, maar in het kwartaal daarop én met uiteraard een dubbele bijdragevoet.

In 2015 zijn er twee ingrijpende wijzigingen in de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid gebeurd:

- 1. De financiering van de kinderbijslag is hervormd en verloopt vanaf (het eerste kwartaal van) 2015 niet meer via de RSZ.***
- 2. Tegelijkertijd zijn de percentages van de verschillende regelingen en enkele specifieke bijdragen geglobaliseerd in één patronale basisbijdrage***

Meer informatie hieromtrent vindt U in de paragraaf over de werkgeversbijdrage voor sociale zekerheid.

Ook verdient de integratie van de inning door de RSZ van de bijdragen bestemd voor de financiering van het pensioen van statutaire ambtenaren vanaf 2015 hier een aparte vermelding. Ook dit wordt besproken in de desbetreffende paragrafen.

Aangegeven bijdragen voor 2015

A. Waarnemings sfeer

Het onderwerp van deze brochure betreft de aangegeven bijdragen van de werknemers en de werkgevers die ressorteren onder de bevoegdheid van de RSZ (¹). Deze onderwerping berust op het principe van het leveren van prestaties - door een werknemer - in uitvoering van een arbeidscontract of ermee gelijkgesteld (o.a. het ambtenarenstatuut voor de werknemers van overheidsdiensten).

De waarnemings sfeer van deze brochure is iets uitgebreider dan deze van de brochures over de tewerkstelling. Dit komt omdat hier ook de werknemers opgenomen zijn die tewerkgesteld worden door buitenlandse werkgevers in het buitenland, maar die toch onderworpen zijn aan de Belgische sociale zekerheid, en dit als gevolg van een specifieke Europese reglementering die afwijkt van het algemeen principe dat de onderwerping aan de sociale zekerheid gekoppeld is aan de plaats van tewerkstelling. In de tabellen zijn ze opgenomen in de privé-sector onder "Z. Slecht gedefinieerde activiteiten".

De gegevens over de werknemers die vroeger aangesloten waren bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerwerkers maar sinds 1999 onder de RSZ vallen, zijn apart in de brochure opgenomen.

B. Statistiekenheden

1. Algemeenheden

De sociale bijdragen worden opgesplitst in bijdragen ten laste van de werknemers en bijdragen ten laste van de werkgevers.

Ze worden berekend op de brutolonen vóór de fiscale aftrek. Het enkel vakantiegeld, wat de gewone bezoldiging is voor de vakantiedagen, maakt deel uit van het loon dat als bijdragegrondslag dient. Voor de arbeiders wordt dit echter niet door de werkgever maar door de vakantiekassen betaald. Om dit toch te kunnen meenemen in de berekening worden de brutolonen van de arbeiders verhoogd met 8%. Tenzij expliciet anders vermeld (²), is dit hierna steeds gebeurd voor de lonen van de arbeiders.

Hieronder volgt een beknopt overzicht van de bijdragen (³). Uitvoeriger uitleg over de verschillende bijdragen kan men vinden in de onderrichtingen aan de werkgevers. Deze zijn ook te raadplegen op de portaalsite van de sociale zekerheid (<https://www.socialsecurity.be/instructions/nl/instructions/home/dmfa/latest/content.html>).

(¹) Zie de afbakening van de werkings sfeer van de sociale zekerheid inzake verzekeringsplicht in de onderrichtingen voor de werkgever op de portaalsite van de sociale zekerheid (<https://www.socialsecurity.be/instructions/nl/instructions/home/dmfa/latest/content.html>). De bijdragen betreffende de werknemers van de plaatselijke openbare besturen die onder de bevoegdheid ressorteren van DIBISS (de vroegere RSZPPO) zijn niet inbegrepen.

Bovendien zijn de slachtoffers van arbeidsongevallen en/of beroepsziekten uitgesloten wat betreft hun inkomsten die hieruit voortvloeien.

(²) Voor bepaalde arbeiders waar het enkel vakantiegeld wel ten laste is van de werkgever wordt deze aanpassing uiteraard niet gedaan (bepaalde overheidsdiensten).

(³) De bijdrage in het kader van de regularisatie na ontslag van ambtenaren in de overheidssector werd niet opgenomen omdat het hier louter een regularisatie betreft (in 2015 gaat het over 655.912 EUR voor 613 ontslagen statutaire ambtenaren).

2. Bijdragen ten laste van de werknemer

2.1. Werknemersbijdragen voor sociale zekerheid

De werknemersbijdragen worden ingehouden op het brutoloon van de werknemer en worden uitgedrukt in een percent van dit brutoloon. De totale bijdragevoet ervan hangt af van de socialezekerheidsregelingen die van toepassing zijn op de werknemer. Zo is voor statutaire ambtenaren, leerlingen en deeltijds leerplichtigen een lagere bijdragevoet van kracht. Dit impliceert dat besluiten (bijvoorbeeld over de bijdragen per sector) niet altijd even eenvoudig en éénduidig kunnen getrokken worden ⁽⁴⁾.

2.2. Inhouding op een deel van het dubbel vakantiegeld

Het gedeelte van het wettelijk vakantiegeld dat niet overeenstemt met het normale loon voor de vakantiedagen noemt men doorgaans het dubbel vakantiegeld. Hierop zijn geen 'gewone' socialezekerheidsbijdragen verschuldigd, aangezien het dubbel vakantiegeld niet gelijkgesteld wordt met loon. Toch is er een bijzondere inhouding op ingesteld. De wet van 29 juni 1981 schrijft een inhouding voor waarvan het toe te passen percentage gelijk is aan het totaal van de werknemersbijdragen voor sociale zekerheid ⁽⁵⁾. Deze is ten laste van alle werknemers onderworpen aan de wetgeving inzake de jaarlijkse vakantie, maar wordt alleen voor de hoofdarbeiders rechtstreeks via de aangifte door de RSZ geïnd. De hier vermelde bedragen omvatten ook de inhouding op het vakantiegeld voor de contractuelen in de federale openbare sector ⁽⁶⁾. Voor de arbeiders gebeurt de inning door het vakantiefonds waarvan de werkgever afhangt, of door de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie. De transfer naar de RSZ van de geïnde inhoudingen gebeurt via deze laatste. De inhoudingen ten laste van de arbeiders maken dus geen deel uit van deze brochure. Sinds 2003 worden de door de werkgever aangegeven bedragen geglobaliseerd aangegeven en niet meer per werknemer. Er is dan ook geen opsplitsing naar werknemerskenmerken mogelijk.

2.3. Inhouding op de vakantiegeld van de openbare sector - "egalisatiebijdrage"

Vanaf het eerste kwartaal 2015, wordt de RSZ ook belast met de inning op de vakantiegeld van de statutaire ambtenaren. De bijdragevoet van deze inhouding is gelijk aan het bijdragevoet van de werknemersbijdragen voor sociale zekerheid.

2.4. Bijzondere bijdrage voor de financiering van de sociale zekerheid

Deze bijdrage wordt jaarlijks berekend op het belastbaar inkomen van de werknemer en zijn gezin. De werkgever doet hiervoor maandelijks een inhouding op het loon van zijn werknemer(s) en stort dit éénmaal per kwartaal door, samen met de andere socialezekerheidsbijdragen. Het bedrag van de inhouding waarvan sprake in deze brochure hangt af van het inkomen van de werknemer en van de familiale situatie (het feit of de partner al dan niet beroepsinkomsten geniet).

2.5. Solidariteitsbijdrage voor niet-verzekeringplichtige studenten

Sinds 1 januari 2012 is de regeling voor de niet-verzekeringplichtige studenten grondig gewijzigd. Waar vroeger de niet-verzekeringplichtige student maximum 23 kalenderdagen mocht werken tijdens het derde kwartaal en nog eens 23 kalenderdagen te werken verspreid over de andere drie kwartalen, mag hij nu maximum 50 dagen verspreid over het volledige kalenderjaar werken onder dit stelsel. Meer informatie over de nieuwe regeling is te vinden op de website van de RSZ (www.rsz.be) en in de brochure "studenten tewerkgesteld met een overeenkomst voor studenten".

Deze solidariteitsbijdrage wordt berekend op de loonmassa aan 100% (ook voor arbeiders) en omvat een gedeelte door de werkgever te betalen en een gedeelte ten laste van de student-werknemer.

⁽⁴⁾ Zie ook onder "E. Bijzonderheden".

⁽⁵⁾ Het dubbel vakantiegeld vanaf de derde dag van de vierde vakantieweek is geen loon; bovendien bestaat er geen inhouding op.

⁽⁶⁾ Voor de regeling voor statutaire ambtenaren zie 2.3.

2.6. Bijdrage op de niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen

Onder bepaalde voorwaarden worden de niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen toegekend aan de werknemers. Ze worden uit het loonbegrip uitgesloten tot een bepaald grensbedrag per kalenderjaar ⁽⁷⁾. De grondslag van deze bijdrage is dus geen loon maar het bedrag van het voordeel. Dit bedrag wordt elk jaar aangepast aan de evolutie van de kost voor het levensonderhoud en bedraagt voor 2015 **3.130,00 EUR**.

In dat geval zijn deze voordelen onderworpen aan een solidariteitsbijdrage van 13,07% ten laste van de werknemer. **Het in de tabel opgenomen bijdragebedrag is de som van de werkgevers- en de werknemersbijdrage.**

2.7. Solidariteitsbijdrage op de winstdeelname

Er is een solidariteitsbijdrage ingesteld op de deelname in de winst voor de werknemers die toetreden tot een participatieplan bij hun onderneming. Deze solidariteitsbijdrage neemt de vorm aan van een bijzondere werknemersbijdrage en bedraagt 13,07% van het ontvangen bedrag. De bijdrage wordt door de werkgever globaal aangegeven is derhalve niet uit te splitsen naar werknemerskenmerken.

2.8. Inhouding ten laste van een bruggepensioneerde of een pseudo-bruggepensioneerde

Vanaf het tweede kwartaal 2010 int de RSZ ook de persoonlijke inhouding op het totaal van de aanvullingen en op de uitkering aan een werknemer die bruggepensioneerde of pseudo-bruggepensioneerde geworden is, in het kader van het generatiepact (zie 3.7 en 3.15), die voorheen verschuldigd was aan andere instellingen van de sociale zekerheid (RVA en RVP) en rechtstreeks door hen geïnd werd. Statistische gegevens hierover zijn opgenomen in de overzichtstabellen.

2.9. Werknemersbijdrage pensioen voor statutaire ambtenaren

In het kader van de fusie van RVP (Rijksdienst voor Pensioen) met PDOS (Pensioendienst voor de Overheidssector), voorzien in 2016, int vanaf 2015 de RSZ de bijdragen bestemd voor de financiering van het pensioen van statutaire ambtenaren ⁽⁸⁾. De jaarlijkse aangifte van deze bijdragen aan de PDOS wordt dus vanaf 2015 vervangen door het vermelden van deze bijdragen op de kwartaalaangifte. Deze bijdragen bestaan uit een werknemersbijdrage en een werkgeversbijdrage (die onder 3.17 besproken wordt). De werknemersbijdrage omvat de persoonlijke bijdrage ten laste van statutaire ambtenaren alsook deze van de managers.

3. Bijdragen ten laste van de werkgever

3.1. Werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid

Deze bijdragen worden berekend op het brutoloon van de werkgever onder de vorm van een procentuele bijdragevoet. De grootte van deze bijdragevoet is sinds 2015 niet meer de som van de bijdragevoeten voor elke van de socialezekerheidsregelingen waaraan een werknemer onderworpen is (de regelingen voor kinderbijslagen, pensioenen, ziekte en invaliditeit, werkloosheid, arbeidsongevallen en beroepsziekten), maar verschilt naargelang een aantal types werknemers: werknemers uit de private sector (vanuit een administratief standpunt), contractuelen uit de openbare sector, statutairen en gelijkgestelden openbare sector, leerlingen en gelijkgestelden ⁽⁹⁾. Wanneer bepaalde regelingen niet van toepassing zijn, dan worden de overeenstemmende bijdragevoeten van de globale bijdragevoet afgetrokken.

⁽⁷⁾ Wet van 21 december 2007 betreffende de uitvoering van het interprofessioneel akkoord 2007-2008 (BS van 31 december 2007) en latere teksten.

⁽⁸⁾ Wet van 5 mei 2014 betreffende diverse aangelegenheden inzake de pensioenen van de overheidssector (BS van 2 juni 2014).

⁽⁹⁾ KB van 28 april 2014 tot wijziging van het KB van 28 november 1969 (BS van 4 juni 2014).

Deze patronale bijdragevoet omvat ook, waar deze van toepassing is, een, veranderlijke, loonmatigingsbijdrage; deze wordt verhoogd met 1,60% voor de werkgevers die op het einde van vier referte kwartalen gemiddeld 10 of meer werknemers in dienst hadden ⁽¹⁰⁾.

De specifieke bijdrage van 0,02% ten laste van de werkgevers die onder de toepassing vallen van de arbeidsongevallenwet in de privé sector van 1971 is eveneens inbegrepen.

Daarnaast werd de financiering van de kinderbijslag hervormd en verloopt vanaf het eerste kwartaal 2015 niet meer via de RSZ. Deze verandering beïnvloedt de in deze brochure voorkomende bedragen ⁽¹¹⁾. De hervorming van de financiering, een gevolg van de zesde Staatshervorming, werd voorafgegaan door een aanpassing van het administratief circuit waardoor geen enkele openbare instelling rechtstreeks kindergeld betaalt aan zijn werknemers. Het bedrag van deze stortingen werd omgezet in een verhoging van de globale bijdragevoet van de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid in de openbare sector. De inkomsten van de RSZ werden als gevolg daarvan niet verhoogd aangezien de staatstoelage verlaagd werd.

Bovendien, als gevolg van de regionalisering en de communautarisering van de betrokken materies, bestaan er geen bijdragen meer voor het betaald educatief verlof, voor het onthaal van kinderen noch voor de begeleiding en opvolging van de werklozen. Een bedrag gelijk aan deze bijdragevoeten maakt vanaf 2015 deel uit van de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid zoals hier gedefinieerd.

Daarnaast bestaan er ook nog bijzondere bijdragen die samen met de werkgeversbijdragen geïnd worden en die specifieke begrotingen van openbare instellingen van de sociale zekerheid financieren; zij staan verder in de brochure apart (asbestfonds).

3.2. Bijdrage voor de regeling voor de jaarlijkse vakantie

De regeling voor de jaarlijkse vakantie voor de arbeiders wijkt op twee punten af van de andere regelingen voor de sociale zekerheid. Ten eerste wordt hiermee een uitgesteld loon voor de arbeiders gefinancierd: het enkel en het dubbel vakantiegeld. Ten tweede bevat de bijdrage voor deze regeling twee componenten: een kwartaalbijdrage en een jaarlijkse bijdrage die verschuldigd is tegelijkertijd met de bijdragen van het eerste kwartaal van het jaar dat erop volgt. Deze laatste wordt berekend door de RSZ en geregeld via een uitnodiging tot betaling. De hier gepresenteerde bijdragen zijn dus de theoretisch te innen bedragen op de lonen met betrekking tot een kalenderjaar.

Tevens dient opgemerkt te worden dat de jaarlijkse bijdrage voor jaarlijkse vakantie voor de arbeiders in de bouwsector (zij die onder het toepassingsgebied vallen van het Paritair Comité voor de Bouwsector) geïntegreerd is in de bijdrage voor de Fondsen voor Bestaanszekerheid, waardoor deze daar opgenomen is.

3.3. Solidariteitsbijdrage voor niet-verzekeringsplichtige studenten

Zie hiervoor onder “bijdragen ten laste van de werknemer”.

3.4. Bijdragen voor de Fondsen voor bestaanszekerheid en de sectorale pensioenfondsen

Fondsen voor bestaanszekerheid zijn paritair georganiseerde organen opgericht in de schoot van (sub)paritaire comités om vergoedingen, premies of aanvullende sociale voordelen (waaronder een sectoraal aanvullend pensioen of een vorming) aan de werknemers binnen die sectoren te financieren. Bepaalde van die fondsen voor bestaanszekerheid vertrouwen de inning van hun bijdrage(n) toe aan de RSZ. Een volledig overzicht van deze fondsen vindt men op de website van de instelling.

Als er een gedeelte bestemd wordt voor een sectoraal aanvullend pensioen, bevat de bijdragevoet voor onderhavige bijdrage eveneens de bijdrage voor aanvullend pensioen (zie punt

⁽¹⁰⁾ Deze bijdrage bedraagt 1,69% indien er ook een loonmatigingsbijdrage voor de werknemers verschuldigd is en is niet van toepassing op ambtenaren.

⁽¹¹⁾ Wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen inzake sociale zekerheid (BS van 6 juni 2014).

3.8). Dit gedeelte is hier niet opgenomen maar toegevoegd aan de cijfers van de bijdrage voor het aanvullend pensioen.

Ter herinnering: de bijdrage voor bestaanszekerheid voor de arbeiders die onder het Paritair Comité voor de Bouwsector vallen, bevat ook de jaarlijkse bijdrage voor de jaarlijkse vakantie.

Een gedeelte van deze bijdragen wordt berekend op basis van een forfait.

3.5. Bijdrage voor betaald educatief verlof

Deze bijdrage werd afgeschaft vanaf 1 januari 2015 (zie ook punt 3.1).

3.6. Bijdragen voor het Fonds voor sluiting van ondernemingen

De basisbijdrage voor dit fonds dient om tussen te komen wanneer, bij sluiting van de onderneming, een werkgever niet meer aan zijn verplichtingen ten opzichte van zijn werknemers voldoet. De bijzondere bijdrage financiert andere opdrachten van dit fonds waaronder met name een tussenkomst in de vergoeding van bepaalde werkloosheidsdagen.

3.7. Bijdragen op het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag

Op 1 januari 2012 is de term “brugpensioen” vervangen door “Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag”.

Het gaat hier om bijdragen die in sensu strictissimo geen bijdragen zijn op het tewerkstellen van werknemers. Immers de betrokken personen zijn op het moment dat deze bijdrage verschuldigd is reeds werkloos met bedrijfstoeslag. In het deel “bijzondere tabellen” is een tabel aanwezig met een verdeling naar geslacht en naar activiteit van de onderneming die de bijdrage aan de RSZ betaalt (dit is niet altijd de vroegere werkgever). Vanaf het tweede kwartaal 2010 werd de wijze waarop het bedrag van deze bijdrage bepaald wordt aangepast: er wordt nu onderscheid gemaakt volgens de leeftijd van de werknemer (ofwel op het moment dat de werkloosheid met bedrijfstoeslag ingaat, ofwel op het moment dat de aanvullende vergoeding betaald werd), en het feit of het een onderneming uit de non-profitsector is of niet, dan wel in moeilijkheden of in herstructurering.

De persoonlijke inhouding op het totaal van de aanvullingen en op de uitkering aan de werknemer, die verschuldigd is aan andere instellingen van de sociale zekerheid (RVA en RVP) wordt sinds het tweede kwartaal 2010 ook door de RSZ geïnd en is dus vanaf dan ook opgenomen in deze brochure (zie 2.6).

3.8. Bijdrage voor aanvullend pensioen (extra-legaal pensioen)

Dit is een werkgeversbijdrage die verschuldigd is op de stortingen die rechtstreeks aan de gewezen werknemers of hun rechtverkrijgenden, of onrechtstreeks, als premies of bijdragen betaald worden, bijvoorbeeld in het kader van een groepsverzekering, aan een pensioenfonds of aan elke andere instelling, met als doel aanvullende voordelen te verlenen bij het pensioenstelsel van de werknemers. De kwartaalaangifte van de RSZ voorziet niet in de mogelijkheid om dit bedrag te koppelen aan de betrokken werknemers of oud-werknemers. Deze bijdrage kan dus niet gekoppeld worden aan werknemerskenmerken.

Sinds de invoering van de sectorale pensioenfondsen, worden voor een aantal fondsen de inning voor de financiering van deze fondsen toevertrouwd aan de RSZ. Ze is geïntegreerd in de bijdrage die in de betreffende paragraaf beschreven wordt, maar wordt in deze brochure aan de bijdrage voor aanvullend pensioen toegevoegd (zie ook punt 3.4 hierboven).

3.9. Bijdrage voor risicogroepen

De werkgevers die onderworpen zijn aan de wet op de paritaire comités dienen initiatieven te nemen ter bevordering van de werkgelegenheid en vorming voor personen die behoren tot bepaalde risicogroepen. Deze initiatieven worden gefinancierd via een percentage van de

jaarlijkse loonmassa. Dit vertaalt zich in collectieve arbeidsovereenkomsten op niveau van de onderneming of van de sector (paritair (sub)comité) ⁽¹²⁾.

Indien die er voor bepaalde werknemerscategorieën niet is, is de werkgever aan de RSZ een bijdrage verschuldigd, waarvan de bijdragevoet wettelijk wordt vastgelegd en die kan verschillen van kwartaal tot kwartaal. Het gaat hier om deze laatste bijdrage, die eveneens globaal aangegeven wordt en dus niet gekoppeld kan worden aan werknemerskenmerken. Ze is enkel verschuldigd voor werkgevers in de privé-sector. Het voorkomen van cijfers in de publieke sector heeft te maken met het feit dat voor bepaalde werkgevers, die statistisch beschouwd worden als behorend tot de publieke sector, de socialezekerheidswetgeving van de privé-sector van toepassing is.

3.10. Bijdrage voor de begeleiding en opvolging van de werklozen

Tot en met 2000 was dit de bijdrage voor begeleiding van werklozen, die later ook de benaming "bijdrage voor de begeleiding van jongeren met een inschakelingsparcours" heeft gekregen.

Deze bijdrage werd afgeschaft vanaf 1 januari 2015 (zie ook punt 3.1).

3.11. Bijdrage voor kinderopvang

Deze bijdrage werd afgeschaft vanaf 1 januari 2015 (zie ook punt 3.1).

3.12. Bijdrage ter financiering van tijdelijke werkloosheid en de anciënniteittoeslag voor oudere werklozen

Deze bijdrage, die van toepassing is op de werkgevers van de privé-sector, financiert in werkelijkheid niet het stelsel van de werkloosheid. Ze is sinds het ontstaan van het Globaal Beheer van de financiële middelen van de sociale zekerheid geïntegreerd in het geheel van de middelen dat toelaat om de verschillende stelsels van de sociale zekerheid te financieren volgens de noden. Ook hier is het voorkomen van bedragen in de publieke sector voor deze bijdrage te wijten aan het feit dat voor bepaalde werkgevers, die statistisch beschouwd worden als behorend tot de publieke sector, de socialezekerheidswetgeving van de privé-sector van toepassing is.

3.13. Solidariteitsbijdrage op het persoonlijk en individueel gebruik van een bedrijfsvoertuig

Alhoewel het voordeel van het persoonlijk en individueel gebruik van een voertuig dat ter beschikking wordt gesteld door een werkgever, uit het loonbegrip is uitgesloten, is er hierop wel een solidariteitsbijdrage verschuldigd, ten laste van de werkgever. De solidariteitsbijdrage is echter niet te koppelen aan de kenmerken van de personen die van het voordeel genieten.

3.14. Bijzondere bijdrage aanvullende vergoeding (bijzondere bijdrage pseudo-brugpensioen)

Vanaf het tweede kwartaal 2006 is er in het kader van het generatiepact ⁽¹³⁾ een bijzondere werkgeversbijdrage op sommige aanvullende vergoedingen (naar analogie van de aanvullende vergoedingen bij het conventioneel stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag), met als doel deze vergoedingen te vermijden of te ontmoedigen. Door het toekennen van een aanvullende vergoeding bij de werkloosheid blijven de strikte regels met betrekking tot het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag immers dode letter en zijn de werknemers die deze aanvullende vergoedingen bij hun uitkering ontvangen, minder geneigd het werk te hervatten.

De persoonlijke inhouding op het totaal van de aanvullingen en op de uitkering aan de werknemer, die verschuldigd is aan andere instellingen van de sociale zekerheid (RVA en RVP) wordt sinds het tweede kwartaal 2010 ook door de RSZ geïnd en is dus vanaf dan ook opgenomen in deze brochure (zie 2.6).

⁽¹²⁾ Aangezien deze initiatieven vaak op sectoraal niveau georganiseerd worden, gebeurt de financiering ervan dikwijls via een bijdrage aan een fonds voor bestaanszekerheid, die de inning dan op zijn beurt toevertrouwt aan de RSZ.

⁽¹³⁾ KB van 22 maart 2007 tot invoering van een speciale patronale sociale zekerheidsbijdrage op sommige aanvullende vergoedingen in het kader van het generatiepact en tot vaststelling van de uitvoeringsregels van artikel 50 van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen (BS 31 maart 2007).

Omdat het systeem van het toekennen van aanvullende vergoedingen bij een sociale uitkering vooral op bedrijfsniveau als een pseudo-brugpensioen wordt aangewend en niet zozeer op sectorniveau, maakt de wetgever een onderscheid tussen de aanvullingen toegekend op sectoraal niveau en deze op bedrijfs- of individueel niveau. Ook andere elementen worden in rekening gebracht bij het vaststellen van de bijzondere bijdrage pseudo-brugpensioen, zoals leeftijd van de ontslagen werknemer of de hoogte van de toegekende aanvulling.

3.15. Bijdrage voor de financiering van het asbestfonds

Vanaf het tweede kwartaal 2007 is er een bijdrage voor de spijziging van een asbestfonds, opgericht voor de schadeloosstelling van asbestslachtoffers⁽¹⁴⁾. Deze bijdrage is door alle werkgevers verschuldigd voor alle geheel of gedeeltelijk onderworpen werknemers, met inbegrip van de niet-verzekeringsplichtige studenten⁽¹⁵⁾.

3.16. Bijdrage op de niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen

Onder bepaalde voorwaarden worden de niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen toegekend aan de werknemers. Ze worden uit het loonbegrip uitgesloten tot een bepaald grensbedrag per kalenderjaar⁽⁷⁾. De grondslag van deze bijdrage is dus geen loon maar het bedrag van het voordeel. Dit bedrag wordt elk jaar aangepast aan de evolutie van de kost voor het levensonderhoud en bedraagt voor 2015 **3.130,00 EUR**.

In dat geval zijn deze voordelen onderworpen aan een bijzondere werkgeversbijdrage van 33%. **Het in de tabel opgenomen bijdragebedrag is de som van bijdrage ten laste van de werkgevers en de werknemers.**

3.17. Werkgeversbijdrage pensioen voor statutaire ambtenaren

Zoals hierboven bij de werknemersbijdragen (zie 2.9) al vermeld, int de RSZ vanaf 2015 (naast de werknemersbijdragen) de werkgeversbijdragen bestemd voor de financiering van het pensioen van statutaire ambtenaren. Ook hier omvat deze bijdrage zowel het deel patronale bijdrage statutaire ambtenaren, als dit voor de managers.

4. Herverdeling van de sociale lasten

Het doel van de herverdeling van de sociale lasten is de sociale lasten van de KMO's te verlichten door ze een vermindering van de socialezekerheidsbijdragen voor werkgevers toe te kennen. Als tegengewicht bestaat er een compenserende bijdrage ten laste van de grotere werkgevers. Deze maatregel geldt alleen voor de privé-sector met als verdere beperking dat deze werkgevers een economische activiteit dienen uit te oefenen met een commercieel of industrieel doel, of dat ze een vrij beroep dienen uit te oefenen.

Het bedrag van de teruggave of van de bijkomende bijdrage wordt door de diensten van de RSZ berekend op basis van de bijdragen van het voorafgaande jaar, en wordt op het credit of op het debet van de werkgever ingeschreven. De gegevens bevinden zich als dusdanig niet in de DmfA-databank.

Aangezien de herverdeling van de sociale lasten een 'verfijning' kan genoemd worden van de verschuldigde socialezekerheidsbijdragen wordt ze wel geïntegreerd in de brochure, maar ze kan niet gekoppeld worden aan werknemerskenmerken.

⁽¹⁴⁾ Art. 113 tot 133 van de Programmawet (I) van 27 december 2006 (BS van 28 december 2006).

⁽¹⁵⁾ Het is niet mogelijk om op de kwartaalaangifte een paritair comité te vermelden voor de niet-verzekeringsplichtige studenten. Het is ook niet correct ze toe te wijzen aan de categorie "Geen paritair comité van toepassing". Hierdoor ontbreken deze gegevens in tabel 5. Het verschil met de andere tabellen is volledig hieraan te wijten.

5. Werkgeversbijdragen die niet in de tabellen voorkomen

5.1. Outplacement

De werknemer wiens arbeidsovereenkomst wordt beëindigd en die de leeftijd van vijfenveertig jaar heeft bereikt op het moment waarop het ontslag is gegeven, heeft onder bepaalde voorwaarden recht op outplacementbegeleiding. Wanneer de werkgever deze verplichtingen die voortvloeien uit het outplacement niet heeft nageleefd moet hij een bijdrage te betalen ten gunste van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

Deze bijdrage is een vast bedrag per ontslagen werknemer.

Voor 2015 gaat het over **70.200,00 EUR**.

5.2. Solidariteitsbijdrage op de door de werkgever terugbetaalde verkeersboetes

Om de werkgevers te ontraden de werknemers aan te zetten tot overtredingen, wordt vanaf het eerste kwartaal 2009 een solidariteitsbijdrage ingevoerd op de bedragen die een werkgever in de plaats van een werknemer betaalt (of aan zijn werknemer terugbetaalt), voor een door de werknemer tijdens de uitoefening van zijn arbeidsovereenkomst opgelopen verkeersboete.

De solidariteitsbijdrage bedraagt 33 %. Voor 2015 bedroeg de opbrengst **32.930,58 EUR**.

5.3. Solidariteitsbijdrage voor nalatigheid van de Dimona-aangifte

Elke werkgever moet verplicht, voor de aanwerving van één of meerdere werknemers, een Dimona-aangifte verrichten (er is enkel een uitzondering voor bepaalde stageairs). De bijdrage is verschuldigd voor alle werknemers voor wie de Dimona-aangifte niet is ingediend.

Het te betalen bedrag, op basis van een ingewikkelde berekening, wordt per aangetekende brief meegedeeld.

In 2015 bedroeg dit **6.258.183,91 EUR**.

5.4. Bijzondere bijdrage economische werkloosheid

Voor de toegekende dagen tijdelijke werkloosheid door gebrek aan werk om economische redenen wordt een jaarlijkse, bijzondere bijdrage geïnd bij bepaalde werkgevers. Vroeger was dit enkel voor werkgevers waarvan het personeel ressorteert onder het paritair comité voor het bouwbedrijf (PC 124) en die een aantal dagen economische werkloosheid aangegeven hebben dat groter is dan een bepaalde drempel. Nu is deze bijdrage ook van toepassing voor de andere paritaire comités.

Het bedrag wordt het volgende jaar door de RSZ berekend op basis van het totale aantal dagen economische werkloosheid dat de werkgever in het voorafgaande kalenderjaar heeft aangegeven. Ze wordt geïnd via een uitnodiging tot betaling die aan de betrokken werkgevers toegestuurd wordt.

In 2015 is op basis van de aangegeven dagen voor 2014 voor **828.995,31 EUR** ter betaling aangeboden binnen PC 124. Voor de andere Paritaire comités werd **2.157.130,00 EUR** ter betaling aangeboden.

5.5. Bijzondere bijdrage op sommige stortingen voor de vorming van een buitenwettelijk pensioen

Naast de bijdrage op sommige stortingen voor aanvullend pensioen (extra-legaal pensioen, zie 3.8) is de werkgever vanaf het vierde kwartaal van 2012, en enkel in het vierde kwartaal een bijkomende bijdrage verschuldigd, wanneer voor ten minste één van zijn werknemers de betaalde bedragen voor de opbouw van het aanvullend pensioen en de premies voor een overlijdensdekking een jaarlijkse grens (momenteel 31.212 EUR) overschrijden.

De bijdragevoet is 1,5%. Voor 2015 bedroeg de opbrengst hiervan **6.641.285,62 EUR**.

C. Wijze van opmaken

De tabellen zijn opgemaakt aan de hand van de DmfA. Het moment van overnemen van de gegevens is 5 maanden na het verstrijken van het vierde kwartaal. Op dat ogenblik kunnen de gegevens voldoende volledig geacht worden, niettegenstaande het kan gebeuren dat op dat moment om verschillende redenen een aantal aangiften nog niet opgenomen zijn in de gegevensbank.

De gegevens van de vier kwartalen worden samengeteld om tot jaarcijfers te komen.

D. Classificatiecriteria ⁽¹⁶⁾

De tabellen zijn opgedeeld in twee delen: het eerste deel omvat samenvattende tabellen over de aangegeven bijdragen (tabel 1 tot 5). Het tweede deel (tabel 6 tot 16) bevat gegevens per aangegeven bijdrage.

De sectie "bijzondere tabellen" bevat gegevens over de mijnwerkers, die een eigen specifieke aangiffteregeling hebben die op heel wat punten afwijkt van de normale aangiffteregeling (tabel 17).

Tabel 19 en 20 bevatten detailgegevens over personen die eigenlijk geen werknemers meer zijn.

1. Werknemerskenmerken

Het gebruik van het identificatienummer van de sociale zekerheid biedt mogelijkheden om kenmerken eigen aan de persoon te koppelen aan zijn/haar prestaties en aan de bijdragen waarvan ze de grond vormen.

Sommige bijdragen worden echter niet op het niveau van de werknemer aangegeven, waardoor er geen gegevens kunnen gekoppeld worden aan de werknemerskenmerken. Het betreft de bijdragen voor het aanvullend pensioen en de werkzaamheden i.v.m. de herverdeling van de sociale lasten, de bijdrage op het dubbel vakantiegeld en de nieuwe solidariteitsbijdrage op de winstdeelname. Sinds 2005 is dit ook het geval voor de bijdrage op het privé-gebruik van bedrijfsvoertuigen.

De opdeling naar geslacht is gebaseerd op het rijksregisternummer en stelt geen specifieke problemen.

De opdeling naar hoofdverblijfplaats (bestuurlijk arrondissement) van de werknemer (tabel 2) is gebaseerd op de desbetreffende informatie in het Rijksregister en de aanvullende bestanden bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Het gaat hier om de hoofdverblijfplaats van de werknemer zoals die op het einde van het kwartaal gekend is. In de zone 'onbekend' komen onder meer de gegevens met betrekking tot de personen zonder vaste hoofdverblijfplaats in België (grensarbeiders, binnenschippers,...) en de werknemers voor wie de informatie ontbreekt (o.m. deze uit de bijkomende bestanden van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid).

Het paritair comité (tabel 5) wordt in veel gevallen beschouwd als een kenmerk eigen aan de werkgever, maar wordt in de DmfA-aangifte wel gekoppeld aan de gegevens op werknemersniveau ⁽¹⁷⁾. Voor alle duidelijkheid: het is het paritair comité zoals dit door de werkgever op de aangifte wordt vermeld. Daardoor zijn ook hier een aantal bijdragen niet opgenomen omdat ze niet kunnen gekoppeld worden aan de relatie werkgever-werknemer.

Ten slotte is er een onderscheid volgens het statuut van de werknemer (arbeider, bediende, ambtenaar en student). Er is geen indeling naar leeftijd, beroep of scholing.

⁽¹⁶⁾ Sommige criteria zijn in functie van de specifieke kenmerken van elke bijdrage aangepast of niet aanwezig.

⁽¹⁷⁾ Het statuut (arbeider of bediende) bijvoorbeeld kan aanleiding geven tot een verschillend Paritair Comité.

2. Werkgeverskenmerken

De kenmerken eigen aan de werkgever hebben betrekking op de werkgever als juridische entiteit, zoals gedefinieerd voor de toepassing van de sociale zekerheid, en dus niet op de vestigingseenheid waar de werknemer is tewerkgesteld (zie voor deze problematiek ook de gedecentraliseerde statistieken).

De geografische indeling van de bijdragen naar hoofdzetel van de werkgever gebeurt op basis van het bestuurlijk arrondissement van de voornaamste uitbatingsetel van de onderneming, nl. deze met de meeste werknemers. Het betreft hier dus niet de sociale zetel van de onderneming.

De economische activiteit) betreft de hoofdactiviteit van de werkgever (de activiteit overeenkomstig het grootste omzetcijfer, of bij gebrek hieraan, de activiteit waaraan het grootste aantal werknemers deelneemt). De indeling geschiedt volgens de algemene systematische bedrijfsindeling in de Europese Gemeenschap, de NACE-Bel.

De dimensie van de werkgever hangt af van het totaal aantal arbeidsplaatsen bij de werkgever. Zo zijn er negen klassen in stijgende volgorde voorzien. Zij omvatten de werkgevers met respectievelijk minder dan 5 werknemers, 5 t/m 9 werknemers, 10 t/m 19 werknemers, 20 t/m 49 werknemers, 50 t/m 99 werknemers, 100 t/m 199 werknemers, 200 t/m 499 werknemers, 500 t/m 999 werknemers en 1.000 of meer werknemers in dienst.

De sector maakt het onderscheid tussen privé-sector enerzijds en de overheidssector anderzijds. De indelingscriteria die hier gebruikt worden zijn deze die traditioneel gehanteerd worden in de statistieken van de RSZ. De opsplitsing tussen privé- en overheidssector is soms zeer delicaat: een evolutie vastgesteld in een sector is niet noodzakelijk te wijten aan fluctuaties van het personeel, maar kan ook het gevolg zijn van het overgaan van een aantal werkgevers naar een andere sector (o.a. door privatiseringen) ⁽¹⁸⁾.

E. Bijzonderheden

1. Schommelingen in de bijdragen

De bijdragevoeten en de forfaitaire bijdragebedragen hebben invloed op de hoogte van elke bijdrage en op de evolutie ervan in de tijd. Alhoewel de meeste bijdragevoeten en bijdragebedragen vrij stabiel zijn kunnen er steeds wijzigingen in optreden die uiteraard hun invloed hebben op de gepresenteerde cijfers, waarbij hier specifiek de grondige wijziging vanaf 2015 dient vermeld te worden ⁽¹⁹⁾.

Andere "klassieke" beïnvloedende factoren zijn de werkgevers en de werknemers zelf. Hierbij denken we in eerste instantie aan evoluties in aantallen, maar ook andere fenomenen kunnen spelen. Akkoorden afgesloten binnen ondernemingen of op sectoraal niveau hebben een heel typische invloed, waardoor bijdragen ineens verschuldigd kunnen worden (of net niet meer). De bijdrage voor risicogroepen, bijvoorbeeld, is slechts verschuldigd indien er op sectoraal of op ondernemingsniveau geen collectieve arbeidsovereenkomsten afgesloten zijn die initiatieven ten behoeve van deze doelgroep organiseren en voldoende financieren. Naarmate er dus CAO's gesloten worden die deze materie regelen, en de inning toevertrouwd wordt aan de RSZ, is er een verschuiving van deze bijdrage naar de bijdragen voor de fondsen voor bestaanszekerheid. Mede hierdoor heeft het weinig zin alle schommelingen in de bijdragevoeten voor de fondsen voor bestaanszekerheid exhaustief op te sommen.

⁽¹⁸⁾ Zie ook de bespreking van de bijdragen voor betaald educatief verlof, voor risicogroepen, de bijdrage voor de begeleiding van werklozen en de bijdrage voor de financiering van tijdelijke werkloosheid en anciënniteitstoelag voor oudere werklozen.

⁽¹⁹⁾ De portaalsite van de sociale zekerheid (<https://www.socialsecurity.be/employer/instructions/dmfa/nl/2015-04/instructions/socialsecuritycontributions/contributions.html>) bevat gegevens over de bijdragevoeten voor de verschillende takken van de sociale zekerheid.

2. Andere bijzonderheden

Het gebruik van de DmfA-databank laat toe om een optimaal beeld te geven van de theoretisch te ontvangen inkomsten van de RSZ voor een bepaald kwartaal. In werkelijkheid zijn op het eind van het betrokken kwartaal lang niet alle bedragen doorgestort. Veranderende economische omstandigheden of zelfs slordigheden bij het storten van de bedragen zijn hiervan vaak de oorzaak.

Statistieken voor een bepaald kwartaal op basis van boekhoudkundige principes volgen beter de realiteit van de betalingen omdat ze een beeld geven van de ontvangen bedragen tijdens die periode, maar ze zijn erg onderhevig aan vertekeningen omdat de tijdens dat kwartaal ontvangen bedragen ook betrekking kunnen hebben op voorafgaande kwartalen.

Bij de interpretatie van bepaalde gegevens dient met een paar basisprincipes rekening gehouden te worden. Bepaalde variabelen en criteria kunnen niet zomaar met elkaar vergeleken worden. Illustratief is het criterium "bestuurlijk arrondissement". Het trekken van conclusies omtrent de aangegeven bijdragen naar bestuurlijk arrondissement van de werknemers is irrelevant vanuit economisch standpunt: de basis voor de berekening van de sociale bijdragen is immers het loon en dit wordt gegenereerd op de plaats van tewerkstelling.

Conclusies trekken op basis van de verdeling naar bestuurlijk arrondissement van de werkgever verdient ook enige omzichtigheid, omdat het hier gaat om de hoofdzetel van de werkgever en dus terug niet noodzakelijk de plaats van tewerkstelling. Een werkgever die over meerdere uitbatingszetels beschikt en wiens hoofdzetel in een gewest gevestigd is, kan in een ander gewest manifest aanwezig zijn als hij daar verschillende kleinere vestigingen heeft. Alleen komt dit dan niet tot uiting in de cijfers.

Ten slotte dient er ook opgemerkt te worden dat het statuut van de werknemer verschillende bijdragevoeten genereert, wat dan weer zijn invloed heeft op de interpretatie van de verdeling van de bijdragen volgens statuut.

3. Bijzonderheden voor 2015

Er zijn voor dit jaar geen andere bijzonderheden te vermelden dan deze die hierboven reeds aan bod zijn gekomen in de paragrafen over de bijdragen, maar het is dit jaar wel aangewezen deze hier even op te lijsten:

- De financiering van de kinderbijslag is hervormd en verloopt vanaf (het eerste kwartaal van) 2015 niet meer via de RSZ.
- De percentages van de verschillende regelingen en enkele specifieke bijdragen zijn geglobaliseerd in één patronale basisbijdrage, die niet meer rechtstreeks afhangt van de takken van de sociale zekerheid, maar van een werknemerstypologie. Hierdoor zijn de bijdragen voor educatief verlof, jongeren met een inschakelingsparcours, en kinderopvang niet meer apart opgenomen.
- Ten slotte is er de integratie van de inning door de RSZ van de bijdragen bestemd voor de financiering van het pensioen van statutaire ambtenaren vanaf 2015.

Overzichtstabellen

Detailtabellen

Bijzondere tabellen

Tijdreeks